

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

<i>Helyben házhöz hordva:</i>	<i>Yidéken postai szétküld:</i>
Egész évre . . . 12 ft	Egész évre . . . 14 ft
Fél évre . . . 6 "	Fél évre . . . 7 "
Negyed évre . . . 3 "	Negyed évre . . . 3.50
Egy hóra . . . 1 "	Egy hóra . . . 1.20

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, főt 51. sz. a., hová hirdetések, elvezetési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat h. petit sor egyszer . . . 4 k | Bólvezetj külön . . . 30 kr
Minden következőnél . . . 4 | Nviltör sor . . . 15 "

Szerkesztőség:

Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentetlen leveleket csak inwert köztől fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Még egyszer a kvóta.

Budapest, augusztus 1.

A valuta-javaslatok tárgyalása folyamán napirendre hozott egy kérdés, amely ha egyszer osztrák részről felvetett, agyon nem hallgatható magyar részről sem.

Az osztrákoknak szemet szurt az, hogy az államjegyek beváltási kötelezettségére nézve, valamint az ezüstérmek majdani bevonására a százalékarány 30:70-hez állapított meg, míg az ismert határvidéki precípiummal hozzájárulási kulcsunk a közös kiadásokhoz 31 és 4 tized százalék.

Az osztrák pártok ezt úgy fogták fel, mintha Magyarország a külömbözetet a 30 és a 30 és 4 tized százalék közt egyszerűen lealkudta volna. Erről persze szó sincs. Az összes, a pénzverésre vonatkozó törvényekben 1867 óta a kulcs 30:70 volt. Addig, amíg a pénzverési nyereség besepréséről volt szó, soha egyetlen egy osztrák képviselőnek sem jutott eszébe, felvetni a kvótakérdést. A dus váltópénzverési nyereség jól esett, most meg a konkvenzia nem kellett. Amikor fizetni kell, az ausztriai képviselők mindjárt ránk boritanak a vizes lepedőt. Méltányos és jogos volt a 30:70-es kulcs felállítása, sőt azt elfogadván, a szerződésben megállapított terjedelemben mi hoztunk áldozatot, mert a bevonási kötelezettséget kiterjesztettük oly pénzemekre, melyek pátensen alapulnak és csak utóbb törvényesítették.

De nem ez az oldala az ügynek érdekel e perczen bennünket. A felsőházban az osztrák pénzügyminiszter beszédében

ben célzást tett a kvóta megállapítására általánosságban és előre kijelentette, hogy ott már tekintetbe lesz veendő Magyarország gazdasági fellendülése.

Az osztrák pénzügyminiszter komoly politikus, a kiról nem teszük fel, hogy csak azért utalt a kvóta jövőbeni megállapítására, hogy most könnyebben keresztülhajthassa javaslatait. Ugy látszik, ő valóban gondol arra az eshetőségre, hogy esetleg a kvóta Magyarország terhére felemelhető volna.

Messze vannak még azok a tárgyalások és ki tudja, vajjon Steinhach dr lesz-e akkor az osztrák pénzügyek élén. Nem kell tehát vele ma még e témáról vitatkozni. De néhány igazságot kénytelenek vagyunk tisztelt lajtántuli szövetségeseink megszívlelésére ajánlani.

Igaz, hogy Magyarország gazdasági jóléte az 1867-iki kiegyezés óta emelkedett, de emelkedett Ausztriáé is. Ha a mi haladásunk jobban meglátszik, az nem azért van, mert az övekenél nagyobb, hanem mert nagyon el voltunk maradvá.

Bevételeink is óriásilag fokoztattak s ma három annyira mennek, mint akkor. De e bevételek egy harmadrésze sem adóbevétel s így nem jöhet az összehasonlításnál tekintetbe. Azt pedig mindenki tudja, hogy a viszonylagos megterheletés nálunk sokkal magasabb, mint a Lajtán tul.

Sem a gazdasági jólét, sem a rendezett pénzügyi helyzet nem ok a kvóta felemelésére. Mert a kvóta nem egyedül áll s a monarchiáért hozott áldozat

nem erre az egy tényezőre vezetendő vissza.

A kvóta szorosan összefügg a vámterületi kérdéssel. Mi nem csak azzal járunk a közös terhekhez, amit pénzben és vérben fizetünk, hanem járunk azzal, hogy az osztrák iparnak óriási monopol-szerű fogyasztási területet engedünk át ingyen.

Igaz, Ausztria nekünk is fogyasztóknak, amennyiben mezőgazdasági terményeinket területére bebocsátja. De ha valóban aránytalan ami 31 és 4 tized százalékunk az osztrák 60 és 6 tized százalékhoz képest, az aránytalanság meg sem közelíti a másikat, azt, amely fennáll a vámterületi közösségből a monarchia két állama részéről élvezett előnyök közt.

Tehát jó lesz az osztrákoknak óvatosan gondolkodni a kvótáról. Felemelhetik a kvótát, de akkor nem kell közös vámterület, sőt fenn sem tartható. Vagy ha akarnak közös vámterületen élni velünk — akkor hallgassanak a kvótával!

Belföld.

Képviselőválasztás.

A marosvásárhelyi I. választókerületben a Lukács Béla kereskedelmi miniszter lemondása következtében szükségessé vált új országgyűlési képviselőválasztást augusztus hó 12-ére tűzték ki.

Lázongó község.

— Saját tudósítónktól. —

Régi dolog, hogy két dudás meg nem fér egy osárdában, de hogy két egyhitvallású lelkész egy község két parochiáján meg ne tudna békén s papi hivatásához képest példaszzerűen élni, arra régen volt eset.

félhomály is, de a föld könnyű párája, de a nap vékony sugara is.

És minden korán kelő friss alakok emberek, asszonyok, leányok, gyermekek nem érdekeltek, semmi sem érdekelt volna, csak hogy ne lássak senkit.

Ekkor egy hölgyecsikét láttam, rózsaszín felselyem szoknyában, melynek uszálya volt, poros volt egy kicsit nagyon, fekete jaket volt rajta, kétségtelen bizonyítvánnyal arról, hogy benzinnel szokták pucolni. Egy nagy piros virágos kalap a fejen, egy husz krajczáros hervadt virágbokréta a keblén, ő maga pedig rekedtesen, szakgatottan és érzéssel úgy hallatszott, hogy énekelne, egy dalnak a töredékeit próbálta:

Sűrű eső, zápor eső hull a magas egekből,
Boldogtalan csak én vagyok egyedül.

Sem a sűrű eső, sem a zápor eső nem hullott a magas egekből sem, a szeméből sem és egyedül sem volt, nem is boldogtalan.

Mert nagyokat kaczagott közbe és belekapaszkodott mindkét karjával a férfi vállába. Csokolgtatni kezdte vagy a kabátját, vagy az arcát.

A férfi rászólt:

— Ugyan! reggel van... Csendesesen... meghallják... meglátnak.

— Hujj! hujjé! Ez így... szégyenli? Na mondtam! Az én szerelmemért te! velem szégyen, a szívemet, vedd ki a szívemet, Isten!

Aztán káromkodni kezdett csunyaúl, piszkos szájjal, mint egy béres, pedig rózsás édes ajkai voltak, formás volt és karcsu, hogy liliumhoz hasonlitanám, ha nem megbetyhült vízben álló liliumhoz, mely sorvadásnak indul, de azért még kábitó.

A férfi valami irnok lehetett, esetleg könnyű pénztáros hivatalban, vagy olyan helyütt, ahol az irnoknak is jut a princípálisnak szánt hitosi bankókból, az ügyes-bajos köznység részéről. Forintosok voltak nála, az bizonyos, többen, mert az erszényét néha kivette, nézegette és számolt.

— Négy vacsora: négy husz... négy husz... cigány: öt... italok: tizenhat... szivarok: egy husz; kölcsön: öt... Igen összesen harminczegy negyven... tudok számítani, Marad: tizennyolcz hatvan... Józanul vagyok... kér... tizennyolcz hatvan. Így jár az ember... Zsványok!

Nem a leányt értette, a ki csak abból él, nem is a vendéglőst értette, vagy a zongerajt, hanem egyszerűen a világot, az egész világot. Itt ez a nagy ház, mekkora dus ember a gazdája, mennyi pénze van annak, lumpolhatna száz éjszaka, mint a hogy ő csak ritkán és még sem érezné, holott ő mindig megnyögi egy hónapig, egy félesztendeig is a nagyobbakat. A szesz azonban szükséges, nagyon szükséges a leány csókja is.

Visszacsókolja hát ezt a gyöngö terem

TARCSA.

— Augusztus 2. —

Poros csillag.

— Irta: Bede Jób. —

A hegyormokon a virágok ágait szeliden megcsókolta már a nap, de gyöngén elpirult bele az ég. Már virradni kezdett. A kávéházakat rég becsukták, a pálinkás butikokat nyitogatni kezdtek. Vékony párazatban hívességet lehelt bucsuzóra a nyári éjszaka, csend lett.

Hanem csak egy percig. Az életnek nem szabad elaludni ilyenkor. A vasutak gőzgepeit égetni kezdtek, távolról éles füttyel jelt adott magáról az első gyorsvonat. Álmos fiakkeres lovak, életuntak és köhögősek, czammogtak kifelé az állomáshoz. Román napszámók bevágták bicskáikat a nyers fekete kenyérbe és dicsérték a mindenható jóságát. Becsukott ablakfüggönyök mögött felrezzent egy gyermekleány szüzes boldog álmban és könnyen sohajtott: Ah! az ablak be van csukva s a napsugár nem látszik. Távolról elkésett éjjeli zene, a Loreley, a Boccacio... és romantika és idealizmus.

Nem jött meg azonban a vasutal, a kit vártam, s idegesen az álmatlan éjszaka után boszankodtam, hogy lassan virrad. És minden nesz kellemetlen volt, azonképen a csend is, a

Mikalaka szomszédos községben Dászka Juszti nem valami dícséretes kollegiális érzületű táplálva annak gör.-kel. lelkész Csóra János iránt. Ennek a régen fennforgó kutya-macska barátságának a megszüntetésére már több ízben tett erélyes intézkedéseket egyházi főhatóságuk, de sem azoknak, sem a Metiannus János gör.-kel. román püspök megbízásából kintjárt Goldis János volt protózinczel közbenjárásának nem sikerült a meghasonlott lelkészek között a békét létrehozni.

Dászka Juszti „czinyo-mintye“ természetével folytonosan izgatta a népet Csóra János ellen. Ennek az izgatásnak sajnos eredménye lett a tegnapi nap, melyen vehemens erővel tört ki a gyűlölet lángja Csóra ellen.

A csendőrség és a községi elöljárósnak a szolgabíróhoz beküldött hivatalos jelentéséből a következőkben adjuk a tényállást:

Vasárnap reggel isteniszteletre gyűltek össze a mikalakai románok, mely alkalommal egy szentszéki kiküldött is megjelent az egyházi számadások felülvizsgálása céljából. A felizgatott hívők az egyházi szertartás után oly erővel támadták meg a teljes papi ornátusban levő Csóra János lelkészt, hogy meenekülölni volt kénytelen.

Ruháit futás közben a templom előcsarnokában ledobva menekülhetett csak el a bösz tömeg elől.

A szentszéki kiküldött nem tudva a népet lecsillapítani, elutazott a községből.

A tömeg féktelen dühe ekkor a harangozó ellen fordult, kitől kicsikarva a templomkulcsokat, a templomot bezárták, Kapitán Nuczu és Dreucsán Pével magukhoz vettek és behozták Metiannus püspökhöz.

A tömeg lázongva töltötte be a főutcát tartani lehetett tőle, hogy a féktelen düh végzetes tette ragadja.

Tegnap 12 csendőr tartotta féken odakint a szenvedélyeket. A lázongás hírére Ortutay Gyula központi főszolgabíró kiment a helyszínére, hogy a vizsgálatot megejtse. Tegnap számos kihallgatást eszközölt, melyekből az tűnik ki, hogy a nép valamely régi számadások szabálytalansága miatt lázong.

Kérelmezték a csendőrség bevonását, de az — tekintettel a község-

ben uralgó izgatottságra, — nem rendelkezett ellük.

A vizsgálat erélyesen folyik. Kivánatos is, hogy a „közkerülendő“ kolompok költő büntetésben részesüljenek, a miért feldülték a község békéjét ugyanmilya, hogy csak a csendőrség tapintatos eljárásának köszönhető, hogy a lázongásnak eddig emberáldozata nincs. Mindössze Habács Györgyöt verték el a templom hajójában.

A kolera.

— augusztus 1.

Kolozsvárról írják: A közegészségügyi bizottság elhatározta, hogy két állandó járványkórházat emel, továbbá, ha a monarchiában valahol kolera mutatkozik, a főtérre azonnal négy vízvezeték kutat állíttat fel, hogy a város tiszta vizet nyerhessen. A külvárosokban állandóan működő négy járványorvosi hivatalt szervez a bizottság.

Pétervár, július 30. Kolera-jelentés július 27-éről: Astrakánban 39 megbetegedés és 26 halálos eset, Woronesban 13 megbetegedés és 3 halálos eset, Rostov-Woronesban 20 megbetegedés és 11 halálos eset, Kasanban 43 megbetegedés és 20 halálos eset fordult elő. — Július 27-ig Samarában 120 megbetegedés közül 64, Bakuban 190 megbetegedés közül 141 halálos eset fordult elő. (Ezek a bevallott adatok azt mutatják minden kétségen kívül, hogy a koleraesetek legalább is ötven százalékban halálos kimenetelűek.)

Páris, július 30. A „Havas-ügynökség“ jelentése szerint teljesen alaptalan az a bizonyos lapok által terjesztett hír, mintha a kolera Párisban terjedne. A környék némely helyiségekben fellépő csekély mérvű járvány muló félben van. A közönség nem nyugtalanodik. Magában Párisban egy koleraeset sem fordult elő.

Lemberg, július 30. Gácsországnak majdnem összes helyiségeiben sürgősen intézkednek a kolera-veszély ellen, kórházakat állítanak fel, egészséges ivóvizről gondoskodnak és egyéb egészségügyi intézkedéseket tesznek. A csendőrök az Oroszországból a határon átlépő utasokat visszaküldik. Molszovóban, Trzebinia mellett, négy kolera nostras esetet konstátáltak; Szerakóvában egy vasuti munkás gyanus tünetek közt megbetegedett; mind a két esetben elszigetelték a betegeket s orvosi megfigyelés alá helyezték őket.

Pétervár, július 30. Tiflisből a közelmúlt napokban több mint 35,000 ember menekült a kolera-tól való féltében. Egyéb hírek szerint a kolera Moszkvában is fellépett.

Páris, július 30. Gonessében, Páris közelében négy megbetegedés történt kolerahoz hasonló tünetek közt.

Külföld.

A szófiál kivégzések utójátéka.

Pétervári lapok a szófiál eseményekért a felelősséget a német példomárczára iparkodnak hárítani; melynek immár szint kell vallani. A közöny, sőt már maga az erélyhiány is a Stambulovaval való szolidaritást bizonyítaná. A „Novosti“ azzal áll elő, hogy Caprivi ajánlja egy jelöltet a bolgár trónra. Legfeljebb Ausztria protestálhatna ellene, mely azonban szintén alig remél már, hogy Coburg herceget tarthatja.

A „Swoboda“ azt fejtegeti, hogy Bulgária helyzete szükségessé teszi, a törvények teljes szigorát a felforogatókkal szemben. Kiméltre sem most, sem később gondolni sem szabad. Habár Bulgária bele nem fárad az Oroszország és ennek bandái ellen folytatott küzdelemben, mégis befárad abba, hogy minden oldalról türelmet, elnézést és megbocsátást tanácsolnak neki. Ezekkel az eszközökkel nem ért el semmit. A most felderített titkos orosz tervekkel szemben Bulgária immár követeli nemzetközi helyzetének szabályozását és számít azok támogatására, a kik Oroszország eszközeit nem helyeslik.

Időjárás.

Légnemesség: reggel 7 órákor 757,6 mm., délután 3 órákor 756,0 mm. Hőmérséklet reggel 7 órákor $^{\circ}C + 20,9$, délután 2 órákor $^{\circ}C + 26,7$. Szél iránya és ereje: reggel 7 órákor DK. 4. délután 2 órákor N. 5. Felhőzet: reggel borult, délután félborult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

Koleras csókok.

— Apróság. —

Az „eset“ még akkor történt, mikor a doktorok is azt hitték, hogy a kolera ragadós. Pusztított a furcsa betegség szerte ebben a sokat sujtott hazában s elég volt egy-egy városban egy eset, hogy százan legyenek betegek az ijedségtől.

Ily időben történt, hogy a Zoltán urfi örült gyorsasággal vágatott a házi orvoshoz s mikor a fotelben, melybe leasett, magához tért, ijedt arcuzal monda:

— Doktor ur, én azt hiszem, hogy kolera kapok.

— Hogyan, mi baja? — kérdezte az orvos.

— Hát... de doktor ur kérem, ne szóljon senkinek... a szobalányunkon a kolera tünetei mutatkoznak és...

Nos?!...

— És én tegnapelőtt megcsókoltam őt.

— Csak?

— ... S ha jól emlékszem, meg is csiptem az arcját.

Elcsendesedett.

— Hagyjon békét — szölt aztán az irnoknak — élni akarok.

De összeroskadt a szálloda előtt a padra, a szemei lecsukódtak, elaludt.

Az irnok bután megállott előtte. Megrázta egyszer a karját, de aztán elhagyta.

— Mit csináljak vele? Oda van.

Összegombolta a kabátját és sietve hátat fordított az orfeumbeli primadonnának, míg némi önváddal számított gatta:

Tízennyelc hatvan... Sok, bizony...

Megvilágosodott már egészen az ég, meleg ragyogvány árasztott el aranynyál minden jó embert a nap bőséges kegyelméből.

A szálloda előtt kocsi jártak és a por rászállott az aluvó alakra.

— Poros csillag! — szölt a portás, mikor észrevette és befelé cipelte.

— Boros csillag — javította ki szójátéknak a szobapinczér, csendesítve megoldván a lány kabátja szalagait.

... De este az étterem füstös levegőjében ismét tinnepeltek. A férfiak égtek érlette. Asszonyok, a kik leányaikkal mentek a mulatóságra, dicsérték:

— Ez aztán a szolid, tisztességes énekesnö. Nem kacsingat sokat és szépen énekel. Sőt a színházban volna helye. Nem?

— De igen, igen — erősítették.

S egy szűz szívű poeta mozgatta az ujjait és nézegette a vendéglő füstös plafondját, hogy verset írjon hozzája. Nem a füstös plafondhoz, hanem az énekesnőhöz.

tést, a ki a vállára borul, visszacsókolja és megengeszteli.

— Igy, Nelli, csendesesen. Nem magamat féltem, hallod. En független vagyok, én ur és nem kutya vagyok. Lássam, ki fog parancsolni nekem. Csak éretdet mondtam, te, a közönséged, a hied...

Az irnokfajta ember elábrándozott. Széles, nagy ajkait törölgette s előkelő mozdulatokkal emelgette a kezeit. Vajjon, mit gondolhatott egy orfeumbeli pillangónak a híréről valami szépet, valami nagyszerűt, a mit imedő hívatva van megérteni. Es feltekintett az égre, melyen még nem törölte le egészen a nap nyugati csillagokat, holott bár sáppadoztak és fogytak, mint tüdővésztes betegek.

A leány kacagott. Bántó, kesernyés kacagással féktelenül.

— Nekem a közönség? Mire? Mit ad nekem, miért van? Nekem nem a közönség az Istenem, nekem egyesek kellene, egyes áldozó emberek, Nem vagyok én bolond, ne tarts bolondnak. Örvendj, hogy ma te vagy. Na! Láttad a kopasz grófot: elküldtem, pedig már egy hét óta küld süteményeket és ruhaszöveteket; elküldtem azt a puderos monoklist is, a rófus boltost is, el parlamentari képviselőket párosával. Ma veled akartam csak maradni, szebb vagy mindenkinél...

Ujra csókolta. A keblén az olcsó virág árasztott kéjes illatot, a ruháiból borostyán párfum bőséges szaga áradt és az ajkai körül a bor gőzét lehetett érezni mégis, a mig beszélt és kiabált.

— En ne lármazzak, ne átkozódjam a

közönségért, a melyik buta és nevetlen. Három krajezárért, a mit a tányérozáskor nekem dobnak, mindenki meg akar ölelni. Kiégett vén majmok nyalják az ajkaikat és reszketnek. Igaz, néha én is bánom, hogy nem lehetek a mindenkié egyszerre. Hanem türelm tisztelet közönség, egyenként szivesen.

Már nem tudott egészen biztosan járni, hiába fogózkodott belé, a széles irnokba. Mindketten döltek jobbra-balra s utcai suszterinasok röhögtek.

De még dadogott, még mondani akart sokat a művészetéről és idealokról, a borról és a mindig idegen egy napi ismerősök által fizetett borjuszéletéről, romlott salátáról és olcsóbbdrágább borokról.

Csodálatosképen azonban, a mig ezekről akart beszélni, másról beszélt.

— Most tudom, hogy milyen boldog voltam, a mig Biharban egy péknél szolgáltam, bárha gyenge voltam és félórányi messziről kellett hordozni a vizet. Bár ne szégyelettem volna ablakokat törölgetni akkor sem, a mikor azt mondták, hogy szépek a karjaim és a hangom.

Alig virradt máris alkonyul...

Hamisan, fulladva, rekedten ismét énekelni kezdett.

— Vagy-e te Isten, hogy elvetted az eszemet? Miért vagy? Miért nem engedsz pihenni.

Köhögött, veszedelmes száraz köhögéssel. Fesztett, fiatal arcán égő rózsák szöktek ki és nagy árnyékos fekete szemei zavarosakká lettek egy pillanatra.

Nosza, kapja magát a doktor, szalad át a Zoltán apjához.
 — Barátom, hallod e, baj van!
 — No csak, mi az?
 — A flad! A flad!
 — De hát beszélj, mi van a fiammal?
 — Eh, mért is hagyod, hogy az ilyen farkas-ember a fehércecselések körül forogdjék...
 — De kérlek — szolt a felvilágosodott apa — én nem ügyelhetek rá minden lépésénél.
 — De arra ügyelhetnél, hogy a szobalányt ne csókolgassa.
 — Micsoda, a szobalányt?
 — Igen a szobalányt, akin ma a kolera tünetei mutatkoznak.
 — Jaj, ... ugy én is el vagyok veszve — kiáltott fel elhalványulva a papa.
 — Talán csak te nem? ...
 — De bizony ...
 — Megcsókolod?!
 — Meg — nyögte a kivallatott.
 — De remélem, annyi eszed csak volt, hogy utána a feleségedet nem csókolád meg?
 — De biz' én őt is megcsókoltam!
 A doktor támlolyogva kapaszkodott bele egy széknél támlányába s elszápadva csak annyit mormogott remegő hangon:
 — Akkor nekem is végem van! ...

Az „ARADI KÖZLÖNY”
 előfizetési árai:

Helyben		Vidéken	
házhoz hordva:		szétküldve:	
Egész évre	12 frt — kr.	Egész évre	14 frt — kr.
Fél évre	6 frt — kr.	Fél évre	7 frt — kr.
Negyed évre	3 frt — kr.	Negyed évre	3 frt 50 kr.
Egy óra	1 frt — kr.	Egy óra	1 frt 20 kr.

Egyes szám ára helyben 5 kr, vidéken 6 kr.

Az előfizetési pénzek, valamint hirdetési és egyéb díjak az „ARADI KÖZLÖNY” kiadóhivatalának kúldendők, ugyszinte ide utalandó minden oly ügy, mely a lap anyagi részét illeti.
 Mutatványszámokat egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Az „Aradi Nyomda-Társaság”

HIREK.

- Augusztus 2. Kedd. Róm. kath. naptár: Lig. Alf. — Protestáns naptár: Gusztáv. — Görög-keleti naptár (július 21.): Simeon, János. — A nap két 4 óra 40 perczkor, nyugszik 7 óra 31 perczkor.
- Kölcsey-Könyvtár nyitva van kedden és szombaton 3-4-ig és pénteken 11-12-ig. Helyiség: polgári iskola földszint.
- Augusztus 7. A gyoroki szépítő-társaság ülése.
- Augusztus 13-15. Úgyvédi kongresszus Győrött.
- Augusztus 14. Az aradi iparosifjak táncszivigalma a városligetben.
- Augusztus 14. Lótenyésztési jutalomdíjak kiosztása a vásártéren.
- Augusztus 22. Orvosok és természetvizsgálók ülése Brassóban.
- Szeptember 27. Barabás-Baráth sajtópör tárgyalása.

— Személyi hírek. Schmidt földművelésügyi osztálytanácsos, ki Kozma Ferencz halála után a miniszterium lótenyésztési osztályának vezetését átvette, a napokban Mezőhegyesre érkezett. — Györgypál Ferencz honvéd ezredes tegnap elutazott Aradról. — Weber ezredes, lovasdandárparancsnok, Temesvárról Aradra érkezett. — Marky Sándor dr. kolozsvári egyetemi tanár családjával Aradon tartózkodik. — Papp Konstantin kir. törvényszéki irodavezető szabadságáról hazaérkezett s tegnap foglalta el hivatalát.

— A hivatalos lapból. A király Tarkóvich József államtitkári czimmal és jelleggel felruházott miniszteri tanácsost a miniszterelnökséget valóságos államtitkárrá nevezte ki. — A király jóváhagyta, hogy Henischn Rezső és Thán László állami számvevőszéki tanácsosok a törvényeszerű nyugdíjjal, saját kérelmükre, állandó nyugugalomba helyzettessenek és megengedte, hogy Henischn Rezsőnek ez alkalomból sok évi szolgálataiért elismerése nyilvánítottassék, s egyuttal Vavra Gyula állami számvevőszéki osztálytanácsost, állami számvevőszéki tanácsosi Obersehalla Győző állami számvevőszéki osztálytanácsossá nevezte ki. — A király Schustler János posta- és távírdafőtisztnek, állandó nyugugalomba lett helyezettése alkalmából, a posta és távírdatanácsosi czimet díjmentesen adományozta.

— Az új miniszter. Lukács Béla újonnan kinevezett kereskedelmi miniszter a következő leiratot intézte megynk törvényha-

tóságához: „Őcs. és apostoli kir. Felseje Ichben f. évi július hó 16-án kelt legfelsőbb elhatározásával a m. kir. miniszterelnök ur előterjesztése alapján engem kereskedelmügyi m. kir. miniszterre legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott. Midőn ezt a czimmal ez uton is közölném és tudatnám, hogy a kereskedelmügyi miniszterium vezetését tényleg átvettem, egyszersmind felkérem a törvényhatóság közönségét, hogy engem a rámváró fontos és közérdekű feladatok teljesítésére irányzott törekvésemben törvényes hatáskörben támogatni sziveskedjék. Budapest, 1892. július hó 23-án Lukács Béla.”

— A király adománya. Őcsászári és apostoli királyi Felseje: a kerekiev. ref. hitközségnek, iskolai czélokra, 100 forintot méltóztatott magánpénztárából legk. engedélyezni.

— Ülés a városnál. Fábian László főispán elnölete alatt tegnap délután ülés volt, melyen a vágóhid kezelésére vonatkozó szabályrendelet tárgyalatott.

— Segédtanfölygelő Aradmegyében. A valás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter: Lengyel János szolnok-dobokavármegyei kir. segédtanfölygelőt, eddigi minőségében Arad vármegyébe helyezte át.

— Az aradi kereskedelmi és iparkamra és a milleniumi kiállítás. Tegnap nyilvánított véleményét kamaránk is a Budapesten 1895. évben rendezendő nemzeti kiállítás ügyében. Miután előbb az elnökség meghallgatta azon termelőköt és iparosokot, a kik hivatra vannak a kiállításra rész tvenni és a beérkezett nyilatkozatok kétharmadrésze a kiállításnak a milleniumi ünnep alkalmából való megtartása mellett szolt: miután az ipartestületek, a mennyiben a kérdőívet beküldték, mind a kiállítás mellett foglaltak állást: a közös bizottság is oly értelmű vélemény felterjesztésében állapodott meg, hogy a kamara a nemzet ezredéves ünnepe alkalmából az országos kiállítást pártolja. Hogy azonban a siker biztosításék, illetőleg a részvétel a kevésbbé tehetős iparosok részére is lehetővé téssék, a kamara felterjesztésében hangsúlyozni fogja, miszerint e czéloból kivánatos volna, hogy a kiállítás tárgyak a vidékről Budapestre ingyen vagy legalább önköltségi árban szállitassanak a vasutak által; továbbá hogy a fizetendő térdij és egyéb költségek is lehetőleg mérsékeltek legyenek.

— Személyi hírek a csanádi egyházmegyéből. Dessewffy Sándor püspök Doraszill Antal fehértemplomi káplánt Új-Moldovára ideiglenes plébániái helyönké nevezte ki. Athelyezte továbbá Kopping Ferencz káplánt Új-Moldovárról Vingára, Berecz Károly káplánt Temesvár-Gyárvárosból Fehértemplomra, Mazar László káplán Vingárról Gyertyámosra, Weber Péter káplánt Gyertyámosról Elekre, Tüfner Adám káplánt Elekről Arad-Szent-Mártonra és Láng Fülöp káplánt Temesvár-Gyárvárosba.

— Alapítványi hely betöltése. Az aradi kereskedelmi és iparkamara a kereskedelmi akadémiánál rendelkezésre álló alapítványi helyet, mely tandíjmentes oktatás élvezetére jogosit és melyre ezuttal szegénysorsu békésmegyei kereskedők és iparosok fia pályázhatnak — Jólesz Aladárnak, Jólesz Ignác előbb endrődi, majd szarvasi, legutóbb gyulai elszegényedett kereskedő fiának az akadémia II. osztályu növendékének adományozta,

— A husarakat ismét felemelték. Újból el vannak keseredve az aradi gazdaszonyok, még pedig jogosan. Tegnaptól kezdve a mérszárosok közül többen a marhahús árát ismét felemelték, elannýira, hogy ma már kár marhahúsért pénzt adni, oly méregdrága portéka lett. A marhahús kilója eddig 60 kr volt, most hetven lett. Ha így haladunk, nemsokára eléri a forintot is. Drágult különben a sertés hús is, minek árát kilónként 52 krról 56-ra verték fel.

— Elmentek a katonák. Arad háziezrede a csász. és kir. 33-ik gyalogezred ma reggel fél 4 órakor indul nagygyakorlatra. Azért indulnak ily korán, hogy az elsőnapí menetelés könnyebben essék a legénységnek. Az ezred Radna-Lippára megy, hol 8-10 napig ezredgyakorlatait végzi s aztán tovább marsol. Katonáink szeptember 11-én érkeznek

vissza Aradra, addig csöndesebb lesz a város, de bizonyára fájdalommal sok leányszív.
 — Szerb plébános-helynök. Arad szerb plébános helyetteséül a temesvári szerb püspök Alexits Ivánt nevezte ki.
 — Árlejtés a városnál. Tegnap tartotta meg az árlejtést a gazdasági szék a Templom-utcai és az Ujtelepi iskoláknál szükséges padok szállitására. A legkedvezőbb ajánlatot Czailer és Mihálik tették, a mennyiben 3.8 százalék felülfizetéssel vállalkoztak. Ajánlatuk javaslólag fog a tanács elé terjesztetni.

— Katonai laktanya Csabán. A Csabán állomásozó 101-ik ezred 4-ik zászlóalja részére Csaba város egy 260 ezer forintba kerülő laktanyát épít. A laktanya részére ártézi kut is furatik. Az építéshez augusztus hó folyamán kezdenek. A város e czéloból a hazai első takarékpénztárnál, mint a legolcsóbb ajánlattevőnél 25 éven át törlesztendő 260 ezer frtos kölcsönt vesz fel 7.14 %-ra.

— Telekkönyvileg átírva. A Kunágota község által nyilvános birói árverésen megvett és a Jakabffyak tulajdonát képezett földbirtok már át van írva telekkönyvileg a községre. A vételár 352,000 frt, készpénzben letétbe helyezettett Kunágota által.

— Egy képviselő és családja életveszélyben. Terényi Lajos, Gyula országgyűlési képviselője, a mult héten egész családjával: neje és négy gyermekével Biharfüredre utazott. Az utazást azonban csaknem a saját és egyik fiának életével kellett megfizetnie. Terényi és családja este érkezett Belényesre s az éjt itt töltötték. Másnap reggel két személy és két teherszállító bocsival utnak indultak Biharfüred felé. Három óra hosszat mentek kocsin 100-200 öles meredélyek szélén két kocsis szélességű, primitív uton. Ekkor történt a nagy veszedelem. Az egyik kocsin Terényi Lajos ült Péter fiával, a kocsis pedig a lovakat vezette. S ezt oly szerencsétlenül cselekedte, hogy a lovak a kocsi egy kis sziklára húzták, mire a kocsi felborulni kezdett a tátongó mélység felé. Terényi egyik kezével a kocsiban visszatartotta fiát, hogy ki ne essék, ő pedig kiugrott legnagyobb szerencséjére szilárd helyre, mely nem csuszamlott a lábai alatt. S ekkor a kocsis Terényi irabolult. Terényi a legnagyobb veszélye perceiben nagy lelkinyugalmat tanusított. A ráboruló kocsit vállával feltartotta egy perczre, s ekkor már segélyére jöttek a kocsisok, s így ő és fia a kocsiból megmenekülhettek. Ha csak egy kis lépésnyire messzebb történik ez, a pászfiuamélységben a zuhanak. Terényi neje és gyermekei sirva látták a nagy veszedelmet, s mikor ez elhárult, senki sem akart többé kocsira szállni. Gyalog folytatták tovább útjokat a rossz uton, föl mind magasabbra, nagy sárban, s ez útjok közben zivatar lepte meg őket. A két legkisebb gyereket az apa és a dajka vitték karjaikon, a többiek pedig csak mentek gyalog a nagy sárban, zivatarban. — Végre oly helyre értek, ahol az út megszünt veszélyes lenni, s ekkor kocsira szálltak ismét, s indultak le völgynek Biharfüredre, hova fél óra múlva megérkeztek.

— Tévedés. Július 13-án Aradon 353. szám alatt levél adatott fel Szolnok város tanácsa czimére, melyben bizonyára tévedésből csak egy iv tiszta papirlap volt. A tanács átiratára felhivatik a feladó, hogy beadványát újölag terjessze be, nehogy reá joghátrány háromoljék.

— Hadtengerészeti hajóssuhanczok fölvételéről a m. kir. belügyminiszter a következő körrendeletet intézte valamennyi törvényhatóságához: A császári és királyi közös hadügyminiszter ur értesítése szerint a hadi tengerészeti hajóssuhanczok iskolájába való fölvételre, mely iskolának czélja a hadi tengerészet számára derék altisztakat kiképezni, újabb időben a kellőnél kevesebben jeletkeznek. Minthogy egyrészt a véderőnk érdekében kívánatos, hogy a hadi tengerészet részére megfelelő számu altisztok képeztessek ki, másrészt ezen iskola elvégzése az illetőkre nézve tagadhatlan előnyökkel jár, meghagyja az alispáni hivatal a járási főszolgabiráknak, általuk a község előjáróinak és Arad város polgármesterének, miszerint a legszelesebb módon tegyék közhírre, hogy a cs. és kir. hadtengerészeti hajóssuhanczok iskolájába belépni szándékozők a fölvételi föltételekről és a fölvétel módjáról

a vármegyei alispáni hivatalnál tudomást szerezhetnek.

— **Jótékonyág.** Megboldogult özv. Czárán Emánuelné urnó hagyatékából az „Alföld” szerkesztősége szíves közvetítése folytán az aradi szegény tanulókat segélyező egyesület 100 azaz száz forintot kapott. Midőn a száz frt átvételét elismerem, az ártatlan, szegény gyermekek nevében a megboldogult emlékére áldást kérek az eget Urától, Czárán Márton urnak pedig hálás köszönetet mondok. H a u z e r Károlyné, egyesületi elnök.

— **Ismét halálos esés.** A u t o u d János mezei munkás Mezőhegyesen a cséplésnél az asztal melletti állásról lezuhant, mi közben fejét egy kiálló deszka élébe oly szerencsétlenül ütötte bele, hogy azonnal meg halt.

— **A kékítő, mint kolera-irtó szer.** A kolera-tól való félelem nem rég mulatságos esetet idézett elő városunk egyik külvárosában. Egy szegény asszony ugyanis már a délután folyamán rosszul érezte magát, ebben a kolera-járványos világban mit gondolhatott egyebet, minthogy őt szemelte ki a fekete rém első áldozatul Aradon. Panaszkodott tehát a szomszédasszonyoknak, kiknek egyike miután az illető mind rosszabbul kezdte magát érezni, azon gondolatra jött, hogy jó lesz a pacienset, mint ily alkalmakkor szokás, eczetel megdörzsölni. Kereste is az eczetet, de a szobában már sötét lévén, csak nagy nehezen birt rávaló — a kékítő üvegre. Megkente aztán a beteg homlokát, mellét, gyomrát stb., de miután az illető csak nem érezte magát jobban, orvosért futottak. Az orvos megérkezett, s oh szörnyűség! az asszony már egészen meg volt kékülve. Lett is nagy zene-bena, míg végre az orvos rájött a hamis orvoságra s kijelentette, hogy az asszonynak egy kis ijedségen kívül nincs semmi komolyabb baja. Meggyógyította a kékítő, melynek nyomait még most is viseli.

— **Vesztett kutya.** Nagy galibát csinált vasárnap reggel a hajó-utca 1. sz. házában egy vesztett kutya, de szerencsére senkit sem harapott meg. Futása közben a ház pinczéjébe került, ahonnan a gyepre szállították. Rév és a Gyula állatorvos felboncolta és konstataulta az ebdűnt.

— **Az árvaházaiakra.** K l a p o k Alajos fényképész 3 frt tanúági díjat adományozott az árvaházaiakra.

— **A könyvkötészet emelése.** A kereskedelmi miniszter tudvalevőleg a törvényhatóságok útján is mozgalmat indított a magyar könyvkötészet érdekében. Ezen mozgalmat most a belügyminiszter szintén magáévá tette s leiratban felhívta Arad város és az ország összes törvényhatóságainak a figyelmét a magyar könyvkötészet támogatására, vagyis igénybe vételére.

— **Zaj.** Nagy zajt ütött tegnap az aradi kihágási bíróságnál egy cselédleány és egy iparosnő. A leány elsrta, hogy a legény hűtelen lett s a neki adott 2 frtot sem akarja visszaadni. A Romeo még azt is eltagadta! Per lesz a dolgoból a bíróság előtt, hol a szerelmes hölgy nyelvének forgási képességét tekintve, aligha volt olyan zajos tárgyalás.

— **Az aradmegyei közkórház betegforgalmának kimutatása 1892. július hónapban.** Nevezetesen kórházi beteg maradt a mult hóról 46 fi, 83 nő, e hóban felvettétt ápolásra 104 fi, 100 nő, összesen ápolatott 186 fi, 183 nő = 369. Ezek közül elbocsajtatott gyógyulva 117 fi, 61 nő, javulva 9 fi, 14 nő, gyógyulatlan 1 fi, 1 nő, meghalt 6 fi, 13 nő, összesen fogyatkozó 133 fi, 89 nő. Maradt ápolás alatt 53 fi, 94 nő, összesen 147, ápolási napok száma 4441.

— **Pályázatok.** A marosvásárhelyi kir. törvényszéknél jegyzői, — a trencsényi kir. törvényszéknél aljegyzői, — a pécsi kir. törvényszéknél II. oszt. jegyzői, — az eperjesi kir. törvényszéknél II. oszt. jegyzői, — a debreczeni kir. pénzügyigazgatóságnál gyakornoki, — a zilahi kir. törvényszéknél jegyzői, — a n. kikindai kir. járásbírósnál albirói, — a fumei fővármihatalnál II. oszt. vámtiszt, — a szidnői kir. járásbírósnál albirói, — a s. a. ujhelyi törvényszéknél II. od oszt. jegyzői, — a billédi kir. járásbírósnál albirói, — a lugosi kir. törvényszéknél aljegyzői állásra.

H y m e n .

Suchy Károly, a gáj-külvárosi kapitányi hivatal irodatisztje, e hó 6-án szombaton este 6 órakor vezeti oltárhoz a minoriták templo-

mában Polgár János főrealiskolai tanár leányát, Gizella kisasszonyt.

Podmaniczky Andor báró, m. kir. honvédszár főhadnagy, eljegyezte Dombegyházán Nyéky Gyuláné szül. Rödl Klótild bárónő bájós leányát, Claudin kisasszonyt.

Kovács Lajos, orosházi kir. aljárásbíró, eljegyezte Medveczy Elvira kisasszonyt, Sperlágh Ignác orosházi gyógy-szerész bájós mostohaleányát.

Gyászrovat.

Jakabffy Lajos †

Megyének egyik kiterjedt rokonságu és tisztelt családját, a Jakabffy-családot, súlyos gyászeset érte Jakabffy Lajos elhunytával, ki tegnap déli 1 órakor hunyt el Dombegyházán, hosszas betegeskedés után.

A gyászeset híre hamar elterjedt Aradon is s mély részvétet keltett városzerte. A mélyen sujtott család a következő gyászjelentést bocsátotta ki:

Özv. Jakabffy Lajosné szül. Jakabffy Vilma megtört szívvel jelenti ugy maga és gyermekei Ella, Gyula és Lajos; mint szülei Temesváry Jakab és Temesváry Jakabné, Márnasy Mária; testvérei Jakabffy Dezső és Temesváry Anna, nemkülönbén sógorai Jakabffy Géza, Jakabffy Béla, ennek neje Balta Vilma és gyermekeik; Jakabffy Vilmos, Jakabffy Miklós, ennek neje Wasmer Kornélia és gyermekeik, Jakabffy László, ennek neje Balta Aranka és gyermeik; Jakabffy Tódor, Jakabffy Juliska, ennek férje Bossányi Gyula és gyermekeik és az összes gyászoló rokonság és jó barátok nevében is, a leggyöngédebb férj, legjobb apa, vő, sógor, testvér, nagybátya, rokon és barátak Jakabffy Lajosnak folyó évi augusztus hó 1-én, déli 1 órakor hosszas szenvedés és a halotti szentségek átlatos felvétele után érte 41-ik s boldog házassága 16-ik évében történt gyászos kimúlást. A megboldogult földi maradványai augusztus hó 3-án délután 4 órakor fognak a boldogult domegyházi birtokán eltemetetni. Az engesztelő gyászmise augusztus 4-én délelőtt 10 órakor M.-Dombegyházán a róm. kath. templomban fog az eget Urának bemutatni. Béke és áldás lengjen porai felett! M.-Dombegyháza, 1892. augusztus hó 1-én.

Halálozás. Egy fiatal leány haláláról vetjük mély részvéttel a következő gyászjelentést: Gaál Mari, Anna, Henrik és Fülöp, mint testvérei a maguk, valamint számos rokonaik és jóbarátaik nevében mélyen szomorodott szívvel jelentik forrón szeretett huguk, illetve rokon és barátónő Gaál Idának a Mindenható rendelkezése folytán július hó 31-én éjjelkor, érte virágában történt gyászos elhunytát. A drága halott földi maradványai f. hó 2-án, délután 4 órakor fognak az Orczy-utca 11. sz. alatti lakásából a helybeli izr. sirkertbe örök nyugalomra helyezni. Áldás és béke lengjen drága porai felett! Aradon, 1892. évi augusztus 1-én.

M u l a t s á g o k .

— Aradon és környékén. —

— **A waggonyári munkások által szombaton rendezett, ritkasikerű táncvigalmon részt vett hölgyek névsorát tudósítónk még a következők neveivel pótolja meg: Leányok: Pfeiter Bertha, Pfafinger nővérek, Paulik Róza, Erbeszkeru Anna, Dupcza Mariska, Vidai nővérek, Velszter Józsa, Szilvász Eleonora, Morelli Juliska, Neamayer Mariska, Blázits Mariska, Biza Ida. Asszonyok: Kappl Viktórné, Rózsa Lajosné, Gogg Jánosné, Brenner Jánosné, Dénes Sándorné, Fink Rudolfné, Blázits Józsefné, Gregory Györgyné, Losonci Lajosné, Lein Jakabné, Rózsa Gézáné, Neumayerné, Erbeszkerné, Dupcza Jánosné, Volszterné, Morelliné, Labodáné, Kossányi Mátyásné, Blaha Erazmusné stb.**

Színház.

— **A színészet állandósítása Aradon.** Ez cím alatt a következőket írja a „Pesti Hírlap”:

„A vidéki városok fejlődésével igen ter-

mészetesen a színművészet is erősödik vidéken. Kolozsvár után Debreczen már tündösította színészeti. Nagyvárad is, mint ér-senyváros, igyekszik, hogy el ne maradjon. Arad pedig, több mint bizonyos: követ a kalvinista Róma példáját. Jövő virágvasárap után a színészeknek nem fog kelleni vadorutra kelni, mert lesz Aradon nyári szíkkör is.

Mint lapunkban már említettük: Z e p l é n y i Sándor azt az ajánlatot tette a városnak, hogy szervez kitünő szintársulato, fölépíti a nyári szíkkört, ha a város ingyeteiket ad neki a Baross-park azon helyén hol két év előtt a kiállítási vendéglő volt. A színgügyi bizottság az ingyenteiket legutóbbi ülésén megtagadta. Zemplényi most új ajánlatot nyújt be, melyben megelégszik, ha a telket hosszabb időre kapja meg. Aligha elfogadják ezt az ajánlatot is, mert különösen a polgármester nagyon idegenkedik attól, hogy magánvállalkozó, kinek vagyoni biztonságát utóvégre is mindenféle veszélynek van kitéve, a város telkén emeljen épületet.

Zemplényi ajánlatának azonban az a nagy haszna megvan, hogy égető napi kérdéssé tette a színészet állandósítását Aradon. Es mert attól tartanak, hogy Aradnak még télire sem kerül jóraváló szintársulata, (ha Debreczenben és Nagyváradon állandósítanak a színészetet, már a java erök csak oda menének) a polgármester a jövő színgügyi bizottsági ülésén az ügyet gyakorlatilag megoldó tervvel fog előállani. E szerint a Baross-parkban maga a város épített egy 35—40 ezer forintos szíkkört, mely köré vendéglőnek és cukrászatnak való kioszkot csinálnak. Ez lévén a városnak legkellemesebb üdülohelye (este a hőmérséklet 3—4 fokkal alacsonyabb, mint a városban), látogatottsága bizonyos. Így hát bér fejében a vállalkozó okvetlenül 2000 frtot fizethet. Ez szolgál majd a szíkkör építésére felveendő kölcsön törlesztéséül. A menyiben szükséges lenne, a város e célra évi 1000 forintot vesz fel egy időre budgetjébe. Ha a városnak nyári szíkköre lesz, a pályázó színgazgatónak egyszerűen egy egész évre adják ki a színházat.

A kik S a l a c z polgármester e tervét ismerik: a színészet állandósítására a legjobb módnak mondják s csak azt tartják kívánatosnak, hogy még az őszzel megrendeljük a vasgyárban a vasszerkezetet. Mert vassból és téglából kell az egész alkotmánynak fölépülnie.

— **A második történelmi hagversenyt** vasárnap délután tartották meg az aradi színházban Káldy Gyula és művésztársai. Az előadás, melynek tisztja jövedelmét Rákóczy, Tökölly s a föbb bujdosók hamvainak hazaszállítására fordítják — ismét oly fényes erkölcsi és anyagi sikerű volt, mint az első. A színház egészen megtelt előkelő közönséggel a csak néhány páholy maradt üresen. Most is sokat tapsolt a közönség Csiszér Irén kedves dalainak, Veres Sándor, Kolozvári Emma, K. Platz Mariska szép énekeinek, Kuliffay Izabella, Káldy Gyula remek zongorajátékának s a tárogatós Mayer Adolf nem mindennapi művészetének.

CSARNOK

Bűnös volt.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti novellája. —

[12] Irta; ifj. Gily Ede.

— Szeret? Ki biztosít engem erről?
— Én!

— Hogyan tehetné ezt, szólj gyorsan, az égre kérek.

— Ez a beszélgetés, melyet mi lefolytattunk, folytatása annak, mely közöttem és nőd között folyt le. Csak azért adtam a tudatlant, hogy meggyőződjek arról, milyen nőt adok vissza neked. A sajnos esetet hasonlóan adtad elő s ebből levonom a következtetést, hogy Eliz semmit sem hallgatott el előttem.

— Lehetséges ez?

— Így van. Azért jött hozzám tegnap, hogy kutassam ki, vajjon tettél-e már ellene lépéseket. Mikor megnevezte magát elhatároztam, hogy körülményesen vallatóra fogom

s ha ballépése indokolt, létrehozom köztetek a békességet. Te is elmondta a dolgot, elmondta ő is. Téves vélemény tehát teljesen ki van zárva. Eliz ballépése bevégzett tény, de olyan körülmények között következett be, melyek önmagukban hordják mentességüket.

— Valóban így van, kedves Laci?

— Szavamra, így. Ha látnád azt a bánatos asszonyt, ha hallanád, milyen bensőséggel beszél rólad s mily megvetéssel önmagáról; akkor barátom zokogva ölelnéd kedvedre s nem törödnél azzal a pillanatnyi bukással. Ha kívánod elmondom a szerencsétlen pillanat történetét, magad is meg fogsz győződni róla, hogy Eliz bűnét nemcsak megbocsájtathod, de el is feledheted.

— Nem, kedves barátom — mondá Akos fölgorva s megölelve az ügyvédet, — érzem, hogy neked igazad van. Te visszaadtál engem önmagamnak, — talán az Isten rendelkezése ez, — fejezd be kérélem nemes küldetésed, add vissza őt nekem.

— Őszinte örömmel teszek eleget kívánásodnak, de előbb igérj meg nekem két dolgot. Igérj meg, hogy soha nem fogod megengedni, hogy Eliz elbeszélje neked a szerencsétlen pillanat történetét és igérj meg azt, hogy soha sem fogod őt gyanúsítani vagy féltetni. A ti boldogságtok érdekében kérem ez ígéreteket s légy meggyőződve róla, hogy épp úgy szívemen viselem a ti boldogságtokat, mint az enyémet.

— Nemes barát vágy. Birod ígéretemet! — viszonzá Akos s meghatottan szoritá meg az ügyvéd kezét.

— És most meg kell mondanom, hogy nőd az igalmak folytán nagyon kimerült. Nem tartom helyesnek tehát, hogy velem jöjj, az öröm olyan közvetlenül talán végzetesen hatna reá.

— De meddig kell még nélküle élnem? — kérde látható türelmetlenséggel Akos.

— Nem sokáig. Most 11 óra. Kocsidat igénybe véve, azonnal hozzá megyek s elő fogom óvatosan készíteni a találkozásra. Te addig is helyezkedj kellő kényelembe s ha valami kliens tévedne ide, várakozzék.

— Tégy gyorsan és legjobb belátásod szerint.

Az ügyvéd gyorsan kisetett s miután a kocsinak a Berkessy-ház címét kiáltotta oda, helyet foglalt a kocsiban.

Akos az ablakból nézte, mint gördül gyorsan tova a kocsi s csak mikor eltűnt a szemhatárból a keresztutnál, akkor ereszkedett egy zsöllebe s foglalkozott a gondolataival.

Meg volt nyugodva teljesen, bár fájt még neki a csalfaság ütötte seb, de azért mégis tenger szenvedélytel a véghetetlen epedéssel gondolt a közeli viszontlátásra, mert kimondhatatlanul szerette a káprázatosan szép bűnös asszonyt. Szerette, imádjta volna, még a sár piszkos ölében is.

VII.

Berkessyné el volt ragadtatva a fényes jövővel, mely leánya részére kínálkozott, de örömrészében aggodalom is vegyült. Tartott tőle, hogy Bella makacsul megmarad amellett, hogy nem megy nőül a báróhoz.

Tudta, hogy Bella és Váry László dr között gyöngéd érzelmek képeznek kapcsolatot. A báró megjelenése előtt nem ellenezte a fiatal ügyvéd udvarlását, de mióta a báró föltűnt a láthatáron, már csak másodsorban jöhetett számításba s most, nehogy Bellát ellentmondásában megerősíthesse, levélben hívta meg Bella leányának Szrémy György báróval holnap este tartandó eljegyzési ünnepélyére.

Éppen befejezte levelét, midőn férje inasa üzenetet hozott, hogy ne várják az ebéddel, mert pártértekezlet után barátaival fog ékezni. Ez volt az egyetlen eset, melyben örömmel vette tudomásul férje elmaradásának hírért. Félt, hogy a báró ügyét el találja rontani Bella kedvéért, a kit bálványozott.

Mire Bella szobájába ért, már készen volt a tervével. Már szépen ki volt gondolva Bella számára egy mese, melyben hálás szerep jutott Várynak egy más leány karjaiban.

(Folytatása következik.)

Utolsó posta.

— augusztus 1.

Tisztelgés Lukács Béla miniszternél.

Lukács Béla kereskedelmi miniszternél vasárnap délelőtt tisztelgett Marosvásárhely sz. kir. városnak egy tekintélyes küldöttsége, hogy örömeinek adjon kifejezést az új miniszter ki nevezetése fölött, őt fölkerje a város első kerülete képviselőjeliőségének újból való elfogadására. A küldöttség vezetője és szónoka Kovács Ferencz plébanos volt.

Vancsa János érsek †.

A görög szertartású katolikus román egyháznak nagy vesztesége van. Vancsa János gyulafehérvári és fogarasi görög katolikus érsek és metropolita vasárnapra virradó éjjel 12 órakor Balázsfalván szívszélhűdés következtében hirtelen elhunyt.

A 72 évet élt főpap emlékét rokonszenvesse teszi utóbbi napokban tett ama nyilatkozata, hogy míg ő érsek lesz Balázsfalván, nem kell félni nemzetiségi zavargásoktól. Egyébként a közéletben való szereplése nem volt jelentékeny.

Szerdán fogják eltemetni Balázsfalván.

Vancsa János született 1820-ban Vaskóiban, Bikarmegyében. Gimnáziumi tanulmányait Nagyváradon végezte, azután az ottani román szeminárium növendéke lett. További theologiai kiképzését végezt Bécsbe ment s ott tagja lett a Szt.-Agoston magasabb klerusképző intézetnek, ahol kitűnő sikerrel tette le a hittudori vizsgát. Hazatérve, Erdélyi, nagyváradi püspök titkáruul vette maga mellé s nemokára a püspök oldalkanonokja lett. 1865-ben szamosújvári gör.-kath. püspökké nevezetett ki, 1868. aug. 11-én a balázsfalvi synodus gyulafehérvári gör.-kath. érsekké és metropolitává jelölte ki, ennek folytán 1869-ben ő Felsége által e méltóságra ki is nevezetett. Irodalmilag, úgy román, mint magyar nyelven tevékenyen működött. Művei közül kiemelendő Erdélyi püspök életrajza és „A synodusról vagy egyház alkotmányról” írt „dialogusa.” Valóságos belső titkos tanácsos, római gróf s a pápának házi főpapja és trónállója volt. Temetése augusztus 3-án délelőtt 10 órakor lesz.

Vérhas a bécsi helyőrségben.

A rosszai Rudolf-kaszárnyában némi idő óta a vérhas van elterjedve; egyetlen napon tizenhatsz katona betegedett meg; a parancsnokság intézkedéseket tett a betegség ellen, melyek következtében tegnap nem fordult új betegedési eset elő; ellenben Latja-Bruckban tegnap ismét két katona esett ebbe a betegségbe; a hadügyminiszterium elrendelte, hogy a katonáknak a reggelihez fekete kávét a vacsorához pedig dupla adag vörösbort adjanak.

Meggyilkolt uzsorás.

Iszonyu kegyetlenséggel véghezvitt rablógylósság híre érkezik a Bakonyból. A lázi-i csendőrség tett ma arról jelentést a veszprémi szakasparancsnokságnak. A rablógylósság már napokkal ezelőtt történt, de a vizsgálat kényes körülményekkel ütközött össze s így azt a legnagyobb titokban folytatták.

Az áldozat Spitzer Márkus, 70 éves bakony-német-szombathelyi magánzó, a ki több ezer forintjának kamatoztatásából tartotta fenn magát s bár jölértett a pénz forgatásához s így szép jövedelme is volt, azért zsugori életmódot folytatott.

Spitzer Márkust július 26-án dél felé a község határában levő faiskola mellett a föl ismerhetetlenségig eltorzítva és összevagdolva találták s azonnal gyilkosságot sejtve a községbeliek, jelentést tettek a lázi-i csendőrségnél, a honnan Schieder János őrsparancsnok csendőreivel a helyszínére ment s ott nagy titokban megejtette az első nyomozást, mely olyan fonalat adott kezébe, hogy ez alapon sikerült is a rablógylósság letartóztatni Germán József odaváló középmodu gazdaember személyében.

A csendőrség alapos házkutatást tartott Germán József lakásán, mely alkalommal a szalmazsákban elrejtve a nyomozó őrsvezető 32 drb különféle adóslevelet talált, melyek 1665 frt értéket képviseltek, de több adóslevelen 714 frt erejéig Germán szerepelt, mint tartozó fél.

Germán eladósodásáról és arról, hogy

neki nem tartoznak nagyobb összeggel, a községben mindenki tudott s így a csendőrség is.

Mikor megkérdezték Germánt, hogy mi módon jutott az adóslevelek birtokába, holott még azok le sem jártak és a betakarított gabonáját sem tette pénzzé, nem tudott választ adni s bevallotta, hogy rablógylósság útján jutott az adóslevelek birtokába.

Azután a legnagyobb higgadtsággal adta elő a rablógylósság részleteit. A bűnös tette azért határozta el magát, mert Spitzer Márkus már napokkal előbb figyelmeztette, hogy nem vár tovább az adósságra, siessen eladni amiye termett, mert különben lefoglaltatja.

„Elgondoltam — ugymond Germán — hogy majd elveszem én erőszakkal az adósleveleimet s megmarad a természetem is.” Gonosz szándékát végre is hajtotta. 25-én reggel akkor lepte meg a 70 éves tehetetlen Spitzer Márkust, mikor az éppen mosdott. Megszoritotta a torkát és az adósleveleket kérte. Mikor az áldozat látta, hogy nincs menekvés, előadta az adósleveleket s csak életéért könyörgött, de Germán nem kegyelmezett és több csapással kioltotta hitelezője életét. A hullát szalmával takarta be és ott hagyta a kamarában másnapig, a mikor éjjel idején elment érte kocsival s a kocsisarglyához kötve vonszolta a községi faiskoláig, a hol megtalálták.

A zirczi járásbírósság részéről Galamb járásbíró és Virth jegyző mentek a gyilkosság helyszínére, a hol a törvényszéki bonczolást is megejtették Bartha Gyula dr járásorvossal, a ki konstataulta a gyilkosságot.

A rablógylósság a zirczi járásbírósság börtönébe kísérték, de innen még a napokban átvizsít a veszprémi törvényszék fogházába.

A bíróság nagyobb mennyiségű készpénzt és mintegy 6000 frt értékű vagyont vett zár alá, melyek a meggyilkolt tulajdonai voltak.

Erdekes, hogy Fermán pénzt nem vitt el áldozatától s csak az adósleveleket rabolta el.

Egy amerikai sikkasztó elfogatása.

Az Amerikából 90,000 frt értékű ékszer elsikkasztásával megszökött Neuwelt (másképp Lengyel) Mór, kiről veszprémi tudósítónk a napokban oly érdekes adatokat közölt, a csendőrség szombaton éjjel a somogy megyei Bogláron eltozták. Az elfogatás — mint nekünk sürgönyzik — úgy történt, hogy a veszprémi törvényszék éjjel táviratozott a lengyeltőti főszolgabírónak, hogy Neuwelt Bogláron van. A főszolgabíró erre kiküldte Siska László őrsvezetőt négy csendőrral, kik aztán Neuweltet a boglári bírónál, kinél mint fordövendég szobát bérelt, letartóztatták. Néhány ékszer és 63 frt találtak nála. Boglárról Fajérvára s onnét ma öt csendőrs a veszprémi ügyészséghez vitte. Ugyancsak Sika csendőrs volt az, a ki pár napja Kerekiben Tóth András hírhed rablót tiz társával együtt elfogta.

Táviratok.

Az üdvözlő feliratok közszemlén.

Budapest, augusztus 1. (Saját tud. táv.)

A koronázási jubileum alkalmából a királyhoz intézett üdvözlő feliratot a király legmagasabb engedélyével a magyar nemzeti muzeum könyvtári helyiségében, augusztus 15-től kezdve tiz napon át közszemlére lesznek kitéve.

Tüzzész.

Temesvár, augusztus 1. (Saj. tud. táv.)

A közeli Szakálháza német községben tegnap nagy tüzzész dühöngött, mely az egész községet elpusztulással fenyegette. A helyi tüzoltóság nem tudott megküzdenni a vézszel. Közeli helyekről, Temesvárról is jöttek tüzoltók segítségül, kik végre gátat vetettek a pusztító elemnek. A kár mintegy 40.000 frt.

Elítelt őrnagy.

Pozsony, augusztus 1. (Saját tud. táv.)

Mocskovcsok Viktor volt őrnagyot az itteni törvényszék hat havi börtönre ítélte tizenegy éves leányon elkövettk erkölcsatlenség végétt.

Diszpolgár.

Szatmár, augusztus 1. (Saj. tud. táv.)
Szatmár-Nemety város közönsége mai közgyűlésén B o r o s Bálintot, a városnak 18 éven át volt országgyűlési képviselőjét, egyhangulag diszpolgárává választotta.

A tápéi képviselőválasztás.

Szentes, augusztus 1. (Saj. tud. táv.)
Csongrádvármegye a mai napon tartott ülésében tüzte ki a tápéi választókerületben — Síma Ferencz mandátumának megsemmisítése folytán — újból megejtendő képviselőválasztásra a határnapot. E szerint a választás Tápén aug. 11-én lesz.

Kereskedelmi szerződés Szerbiával.

Bécs, augusztus 1. (Saj. tud. táv.)
A szerb kereskedelmi szerződési tárgyalások tegnap teljesen véget értek s kielégítő eredmény után a szerb és magyar kiküldöttek el is utaztak Bécsből.

Myugalomba vonuló testőrpárancsnok.

Berlin, augusztus 1. (Saját tud. táv.)
Meerscheidt Müllenem tábornok testőrpárancsnok a hadgyakorlatok után nyugálomba vonul.

Nem lesz világitállítás.

Berlin, augusztus 1. (Saj. tud. táv.)
Esti lapok megerősítik a hirt, hogy a kormány elvetette a világitállítási eszmét. E tény fölött liberális lapok sajnálkozásoknak adnak kifejezést.

Baleset.

Páris, augusztus 1. (Saj. tud. táv.)
A Maisar Laffite-i versenytér közelében két társaskocsi összeütöközt, egyik felborult s három utas meghalt, tíz megsebesült.

Francziaországi választások.

Páris, augusztus 1. (Saj. tud. távirata.)
A megye-tanácsosi választások eredménye, úgy, amint éjfélközött tudomásra jutott, 251 republikánus és 48 konzervatív. Szükségessé fog válni 29 pótválasztás. A republikánusok 18 helyet nyertek.

Meghatározott munkaidő.

London, augusztus 1. (Saját tud. táv.)
A bányamunkások Coventryben tartott gyűlésén Charles Dilke a nyolczórás munkaidő behozatala mellett foglalt állást és helyeselte azt a tervet, hogy a kérdést nemzetközi uton szabályozzák.

Kolera.

Pétervár, augusztus 1. (Saj. tud. táv.)
A nagy orosz vasutársaság százezer rubelt utalványozott a kolera elleni intézkedések költségeire.

Boroszló, augusztus 1. (Saj. tud. táv.)
Orosz-Lengyelországi ipartestület hatósága rendeletet adott ki az itteni gyárak és bányák igazgatóságainak, hogy minden gyár, bánya mellett száz-száz kolera-beteg részére barakkórházat rendezzenek be.

Közgazdaság.**Magyarország 1891-iki termése és a termények értéke.**

A földművelésügyi miniszterium, az országos statisztikai hivatal termés-statisztikája alapján, a „F. Ertesítő”-ben közli a múlt évi aratási eredményeket, mely adatok közül fontosnak tartjuk a következőket közölni:
A learatott buza terület kitett 5,235.166

kat. holdat, termett egy kat. holdon = 7-21 métermáza, összesen 37,780.964 métermáza; egy métermáza országos átlag-értéke augusztus hó elején 8-96 frt volt, az összérték pedig: 338,382.682 frt és így egy kat. hold bruttó-jövedelme országos átlagban 64-63 fitra rugott. A buza-termés tehát az 1890-iki eredményhez képest 5-33 millió métermázsával kisebb volt.

A rozs területe 2,059.608 kat. hold volt, termett egy kat. holdon 4-33 mmáza, összesen 10,958.363 métermáza, egy métermázsának átlag értéke volt ugyancsak augusztus hó elején 7-68 forint, az összérték pedig 84,250.150 frt, azaz egy kat. hold bruttó-jövedelme 40-90 fitra emelkedett. A rozstermés az 1890-ikénél 1-10 millió mmázsával volt kisebb.

Az árpa területe 1,812,900 katasztr. hold, termett egy kat. holdon 6-68 métermáza, összesen 12,118,419 métermáza, egy métermázsának átlag-értéke 6 frt 1 kr, az összérték 72,887,823 frt volt, úgy, hogy a hurott-jövedelem 40 frt 20 krt tett ki.

A zab területe 1,775,142 kat. hold és egy kat. hold átlagos termése 5-63 métermáza, az össztermés kitett 9,883,311 métermázsát, egy métermáza zab átlag-értéke 5-31 frt, az összérték 52,478,878 frt volt, azaz kat. holdankint a bruttó-jövedelem 29-90 frt volt. A zab tehát az a kalaszos termény, mely leggyengébben adozik a gazdák fáradozásaiért.

A repcze területe 84,473 katasztr. hold volt az átlagtermés 4-59 métermáza, azaz 387,283 métermáza, egy métermáza repcze átlag-értéke 13 frt 73 kr s az össztermés értéke 5,318,118 frtot. Egy kat. hold bruttó-jövedelme 62 frt 96 krt tett ki.

A kukorica területe 3,496,531 kat. hold, egy kat. holdon az átlagtermés 10-84 mmáza, egy mmáza átlag-értéke 492 frt volt, az összérték pedig 186,448,992 frt. Egy kat. hold bruttó-jövedelme 53 frt 32 krt tett.

A dohány területe 74-550 kat. hold, egy kat. hold átlag termése 8-93 mmáza, az össztermés 665-853 mmáza. Egy mmáza átlag-értéke 18-44 frt s az összérték 11,278,457 frt, azaz egy kat. hold bruttó-jövedelme 164.69 forint.

A czukorrépa területe 117,946 kat. hold, egy kat. hold átlag termése 111-01 mmáza, az össztermés 13,093,466 mmáza, az átlag-érték 86 krajczár, az összérték 11,214,746 frt; egy kat. hold bruttó-jövedelme 95-09 frt.

Az ugar területe 3.165.568 kat. hold, azaz az összes szántóföld területének 15-3% Elemi csapásokra esik 390.112 kat. hold és így a megsemmisült termények értéke 20-22 millió forint volt.

Budapesti gabnaüzleteti hetiszemle.

Budapest, július 30.

A buzaüzlet helyzete változatlanul lanyha. Máskor ilyen időtájt a külföldi vásárlók már tesznek próbára vételeket, az idén azonban tartózkodók. Ennek oka az, hogy külföldön még vannak készletek és hogy Oroszország meg akarja szüntetni a rozskiviteli tilalmat. A spekuláció tartózkodó és a malmok csak annyit vesznek, amennyi a napi szükségletük. Az új buza hozatalai még gyérek. Ugy látszik, elkéstek az gazdák úgy az aratással, mint az egyéb munkálataikkal, mert nagyon késik az a bőséges kínálat, ami megadja az alkalmat az üzletkezők és az árak szabályozásához. O búzát a malmok inkább keresnek. Az új buza ára csökken, míg az ó-buza ára tartja magát. A forgalom mintegy 100,000 métermázsát tett. A mai jegyzés a következő: 75 k. 8-20—8-40 frt, 76 k. 8-30—8-50 frt, 77 k. 8-45—8-70 frt, 78 k. 8-60—8-80 frt, 78 k. 8-70—8-85 frt. A határidőüzletben kevés a forgalom. Az árfolyamok csökkenők, mert a spekuláció igen tartózkodó. A mai jegyzés a következő: Buza ősze 7-95—7-97 frt, tavaszra 8-33—8-35 frt.

Rozs lanyha irányt követ és ára olcsóbodik. Ó áru alig jön piacra. Új áruban megintyult az irányzat és ma 5—10 krral olcsóbban adták. A kereslet főleg rögtöni szállítási állomási áru iránt nyilvánult. A jegyzés ma 7-15—7-35 frt. Későbbi szállítást kevés figyelemben részesítik; ősze jegyez az szokvány-rozs 7—7-05 frtot.

Árpa változatlan. A kobányai hizlalók keresik a takarmányárut és jobban fizettek. Új áruban nincs üzlet, de kereslet észlelhető. A beérkezett minták szépek.

Tengeri. A tetemes hozatalok dacára kevés a forgalom, a felérkezett áru legnagyobb része felmondásokra kerül; a fogyasztók már most megkezdik az augusztusi határidő átvételét. A mai jegyzés 4-80—4-85 frt. A határidők iránt jobb a vétel kedv, miután a tengeri állásáról kedvezőtlenebb hírek érkeztek és árak emelkedtek is. Tengeri 1893. május—júniusra 5-25—5-27 frt, augusztus—szeptemberre 4-81—4-83 forint, szeptember—októberre 4-80—4-82 forint.

Zab szilárd irányzat mellett változatlan. A hozatalok csekélyek, minek következtése volt a szilárd, emelkedő irányzat. A mai jegyzés 5-50—5-85 forint.

Repcze. Készáruban nyugodt irányzat mellett csekély az üzlet; a múlt heti összforgalom mintegy 7000 q-t tett ki 10-50—11 frt árak mellett. Szokvány-áru aug.—szept. re ma valamivel szilárdabb volt és 10-80—10-85 frtot jegyeztek.

— Arad megye egy évi termése. Hivatalos statisztikai adatok szerint A r a d m e g y e területén termett 1891. év folyamán 1,457,115 mm. buza (1890-ben 1,145,496 mm.) Zab termett 224,315 mm. (1890-ben 160,436 mm.) Kukorica 1.690,139 mm. (1890-ben 726,198.) Bab, borsó és lencse 6,249 mm. (1890-ben 2,286.) Dohány 27,851 mm. (1890-ben 17,365 mm.) Czukorrépa 52,888 mm. (1890-ben 15,918 mm.) Luczerna és lóhere 120,608 mm. (1890-ben 131,192 mm.) Bükkönykeverék 125,332 mm. (1890-ben 78,926 mm.) Természetes kapáló, réti széna 813,979 mm. (1890-ben 760,948.)

Budapesti gabnatőzsdé.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósításai. —

Budapest, aug. 1. d. u. 5 óra.

Gabona	Faj	Irányzat	100 kilogramm frt
Buza	bánsági	szilárd	8.20—8.85
	tiszavidéki	szilárd	8.20—8.85
	pestvidéki	szilárd	8.1—8.90
	fehérmegyei	szilárd	8.20—8.85
	bácskai	szilárd	8.20—8.85
	éret-agyarássági	szilárd	8.20—8.85
Rozs	—	lanyha	7.15—7.35
Árpa	takarmány	lanyha	—
	égetni való	szilárd	—
Zab	—	szilárd	5.50—5.85
Tengeri	bánsági	lanyha	4.75—4.80
	másnemű	szilárd	4.70—4.75
Káposzta-repcze	—	lanyha	10.75—11.—
Köles	—	lanyha	5.—5.2
Baba	tavaszi	szilárd	8.06—8.08
	junius 1892	szilárd	8.35—8.36
Tengeri	máj.-jun. 1892	szilárd	4.76—4.78
	szept.-okt. 1891	szilárd	4.91—4.93
Zab	Bpest sz. tavasz	szilárd	5.26—5.28
	„ „ ősze	szilárd	5.45—5.48
Káposzta-repcze	—	lanyha	10.70—10.75
	aug.-szept. 1891	lanyha	10.70—10.75

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén

Budapest, 1892. augusztus 1.

Oszták hitelintézet részvény	311.30
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.67
20 frankos arany (Napoleondor)	9.51
Német birodalmi márka	58.55
London	119.60
20 márkás arany	11.71

Idegenek névsora Aradon.

— Augusztus 1. —

Fehér Kereszt szálló: Dr. Kotsis János tanár, Budapest. Gr. Eszterházy Miklós birtokos, Budapest. Fehér Márton magánzó. Szille. Csiky Lajos birtokos, Bánhegyes. Csiky Gergely birtokos, Bánhegyes. Varga Karolin, Kiss Ágnes birtokos, Tarnaszentmiklós. Stárenik Ferencz, építési vállalkozó, Nagyvárad. Podmanitzky Elemér magánzó, Budapest.

Nádor szálló: Riter Károly kereskedő, Szemlak. Roth Lipót kereskedő, Szemlak. Kiss és Neje ügyvéd, Frig. Mátyás egyetem tanár és Neje, Budapest. Varga József magánzó, Budapest. Pilling Éva kereskedő neje, B.-Csaba. Koholin Gyula kereskedő, Lippa.

Arany Kules szálló: Szentiványi Sándor, ügynök, Budapest. Bánacsi N. szállodatulajdonos, Orsova.

Három király szálló: Juhász János birtokos, Dombiratos. Örgovits János kereskedő, Tornyai. Vank József segédjegyző, Sikkó. Robb N. jegyző, Décs. Pleszák Mátyás mézárás, Szemlak. Kiss Lajos tanító, Tornyai.

Vasúti szálló: Kalmár Lajos gépész, Budapest. Gorcza János földbirtokos, Makó. Buda Lajos gazdasági gyakornok, Erdély.

Felelős szerkesztő: **Vásárhelyi Béla.**

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak külműhelyei részére a f. évben szükséges 4 csoport mozdony-emelő állvány és 3 kocsi és szerkocsi emelő állvány szállítása iránt ezennel nyilvános pályázat hirdettetik.

Ezen emelő-állványok minőségére nézve a következők szolgáljanak irányadóul:

A mozdony-emelő állványok saját műhelyi szerszámrajznak XI. füzeté 12. ábrája szerinti méretekkel s ott előírt alkatrészekkel, aczélsórsó zsínór menetekkel, kovácsolt csavaranyával, gördítő kerekkel, az északi főműhelyünkben már használatban lévő ilyen emelő állványok mintájára, a kocsi és szerkocsi emelő állványok pedig vasszerkezettel egyenként 2 pár futó és csigával ellátott vasállványból, mindegyik pár két-két aczélsórsóval és kerékfajátszal, valamint 2 db vas kereszt gerendából állólag szállítandók; hordképességük 20.000 kgr. csavarórsó közti távolság 3500 mm., az orsó átmérője 65 mm. egyebekben saját műhelyi szerszámrajzunk XI. füzeté 13. ábrája szerint 1750 krnyi össz-súllyal készíthetők.

A mozdony-emelő állvány megközelítő össz-súlya az ajánlatban kiteendő.

A szállítási határidő a megrendelés vételétől számított 6 héttel fog kitűzteni.

A szállításra nézve a 129381 | 92. sz. «általános» feltételek, anyagok és leltári tárgyak szállítása iránt érvényesek, mely feltételek füzeté épúgy mint az érintett szerszámrajz-füzet a pályázati hatánapig a központi anyag és leltár beszerzési szakosztályunknál (Budapest, Andrássy-ut 75. sz. II. emelet) az érték lefizetése mellett megkapathatók, esetleg az érték beküldése után postán megküldetnek, az északi főműhelyünkben használt emelő állványok pedig ugyanott d. e. 8—12 és d. u. 2—6 óráig megtekinthetők.

Minden ajánlattevőről feltételeztetik, hogy a szállítási feltételeket és szabványrajzokat ismeri és elfogadja.

Azon ajánlók, kik részünkre még nem szálítottak, kereskedelmi kamarai bizonyítványt tartoznak ajánlatukhoz csatolni, melyben gyárak solioitása és szállító képessége igazolatik.

Ugyanezen hatóság által igazolandó a szállítandó emelő-állványok hazai származása akképen, hogy a kiállítandó bizonyítványban világosan igazolva legyen, hogy az ajánlott állványok czégné «Magyarország határában belül létező gyárban vagy műhelyében készülnek».

Az ajánlatban a felsorolt feltételek elismerése felemlítendő.

Az egységi árak bérmentve budapesti központi szertárunkba vagy vidéken levő szállítók által az ott legközelebb fekvő állomásunkra érve — tiszta vagyis százalékos leengedés nélküli értékben és pedig számokban és betűkben kifejezve jegyzendők be az ajánlatba, külön mindkettőre állványra nézve.

Az ajánlott emelő-állványok csak akkor fognak hazai származásúknak tekinteni, ha lajstromozott hazai gyári védjeggyel vannak el látva, mivégből ezen védjegy az ajánlatban is előtűntetendő.

Továbbá minden kétséget kizáró módon megnevezendő az ajánlatban a gyárhelység illetve műhely, ahol az emelő állványok készíttetni fognak, és fentartjuk magunknak azon jogot, hogy a gyártásnak tényleg a megnevezett helyen való eszközéséről kiküldendő közlegeink által bármikor meggyőződést szerezhessünk.

A fenti kellékek hiányával szerkesztett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlat a borítékon «Ajánlat 78709 | 92. számhoz emelő állványokra» felirattal fent nevezett szakosztályunkhoz címelve f. évi augusztus hó 20-án déli 12 óráig benyújtandó, vagy posta útján beküldendő.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott emelő állványok ár szerinti értékének 5 százaléka készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban f. é. aug. hó 19-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak főpénztáránál (Andrássy-ut 75. sz. földszint) leteendő, mely a szállítás elnyerése esetén óvadékul is fog szolgálni, eredménytelen pályázat esetén pedig az iránti értesítéskor vissza fog utalványoztatni.

Ajánlattevő köteles az ajánlata felett hozandó határozathozatalig szavatosságban maradni.

Fentartjuk végre magunknak a jogot, hogy az ajánlók között tekintet nélkül az árakra szabadon, választhassunk, hogy továbbá tetszés sze-

rinti részmenyiség szállítását is átengedhessük, mely utóbbi esetben ajánlattevő, ha csak az ajánlatban az ellenkezőt világosan ki nem kötötte, köteles ezen részmenyiséget is a megállapított feltételek illetve árak mellett szállítani, végre jogosítva leszünk a cél elérésére bármely más irányú intézkedést is tenni.

A nyertes szállító köteles a munkaképtelenné vált vagy elhalt és nyugdíj-igényre nem jogosult alkalmazottainak illetve ezek családtagjainak segélyezésére létesített alapoz, a szállítások után érdemben hozott összegnek $\frac{1}{10}$ (egy tízed) százalékával hozzájárulni, mely járulék a kifizetés alkalmával fog levonatni.

A szállítási ügyletből eredő minden bélyeg és illeték költségeket szállító viselő.

A fenti feltételektől eltérő ajánlatok, továbbá olyanok, melyek nem a kitűzött határidőre érkeznek be, végre olyanok, melyekben vakarások fordulnak elő, figyelembe nem vétetnek. Budapest, 1892. július hóban.

Az igazgatóság.

10536 | 892. sz.

584 3—3

Hirdetmény.

A nagym. m. kir. földművelési miniszteriumnak 31853. sz. intézvénye nyomán értesítetnek az érdekeltek, hogy a Kőbányáról származó élő sertések azon szászországi városokba, amelyekbe eddig csak Bodenbachon keresztül voltak bevihetők, ezentul Oderberg és Dziedisz állomásokon át is bevihetők.

Aradon, 1892. július hó 4-én.

A városi tanács.

82071 | 92. EIII. sz.

M. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak részéről alább felsorolt műhelyek eltompult és új reszelői és rászpolyainak felvágására egy évi időtartamra ezennel nyilvános pályázat hirdettetik, és pedig:

műhely	átlagos évi kereseti összeg	leteendő bánatpénz
	o. é. forint	
éjszakai főműhely Bpestben	10,000	500
Miskolcz	1,600	80
S.-A.-Ujhely	1,700	85
Szolnok	750	40
Piski	1,300	65
Pécs	200	10
Temesvár	350	20
Kaposvár	350	20
Fiume	350	20

A reszelők felvágására vonatkozó feltételek és ajánlati minták a pályázati határidőig naponta a hivatalos órák alatt az igazgatóság műhelyi (EIII) szakosztályban (Budapest, Andrássy-ut 75. sz. II. emelet 12. ajtó) és valamennyi üzletvezetőségnek megtekinthetők és ugyanott ingyen átvehetők; nemkülönben a budapesti országos iparegyesületnél, a brassói kereskedelmi és iparegyesületnél és az összes kereskedelmi és iparkamaráknál is megtekinthetők.

Csak azon hazai reszelővágók és gyárosok pályázhatnak, a kik a reszelők felvágását tényleg saját műhelyeikben eszközlik.

Az ajánlatok, melyek úgy az összes mint csak egyes különösen megnevezendő műhelyek szükségletére is nyújthatók be lepecsételve és «Ajánlat 82071 | 92. EIII. számra reszelők és rászpolyák felvágására» felirattal ellátva 1892. augusztus hó 6-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak műhelyi (EIII.) szakosztályának átadandók, vagy ennek címére posta útján megküldendő.

A fentebb kitett bánatpénz készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb 1892. augusztus hó 6-ig déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál (Andrássy-ut 75.) leteendő illetve ennek címére posta útján megküldendő; ennek megtörténte pedig, a letéti jegy pénztári számának idézése mellett, az ajánlatban megemlített, a letéti jegy azonban ehhez nem csatolandó.

Az engedmények az ajánlati úrlapon előírt összes tételre tisztán és olvashatóan számokkal és betűkkel kiirandók.

Kellően ki nem állított ajánlatok, vagy olyanok melyek nem a kitűzött határidőig érkeznek, végre azok, melyekre nézve bánatpénz nem tétetett le, figyelembe nem vétetnek.

Minden ajánlattevő ajánlatával a pályázat eldöntéséig kötelezettségben marad; az igazgatóság fentartja magának azt a jogot, hogy az ajánlattevők közt minden megszorítás nélkül szabadon választhasson, vagy hogy a munkát több ajánlattevő közt megoszthassa.

Budapest, 1892. június hó.

Az igazgatóság.

M. kir. államvasutak üzletvezetősége Zágrábott. 14503. sz. 583 2—3

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak alulirt üzletvezetőségének központjában rendszerezett három, a pécsi forgalmi főnökségnél egy hivatali szolgálai, s az új-dombóvári osztálymérnökségnél rendszerezett egy irodai szolgálai állás megüresedett, mellyel, még pedig a hivatali szolgálai állásokkal 300 azaz háromszáz forint fizetés és Zágrábban 120 azaz egyszázhusz forint, Pécsen pedig — egyelőre — 80 azaz nyolcvan forint lakbér, az irodai szolgálai állással pedig 210 azaz kétszáz tíz forint fizetés és 60 azaz hatvan forint lakbér és mindkét rendbeli állásokkal a szolgálati ruházat élveze van egybekötve.

A polgári alkalmaztatásra jogosító hadügyi vagy honvédelmi miniszteri igazolvánnyal ellátott kiszolgált altisztek az ily állások betöltésénél elsőbbséggel bírván, felhívjuk azon altiszteket, kik az 1873. évi II. t.-cz. értelmében jogosultsággal bírnak s pályázni óhajtanak, hogy elismert igazolvánnyal felszerelt folyamodványukat, melyben a vasuti szolgálatra képesítő, 35 éves meg nem haladó életkoron, ép és egészséges testszerkezeten kívül a magyar írás és olvasásban s a számolás elemeiben való jártasság, továbbá a magyar állampolgárság kellően igazolandó — következő cím alatt «A m. kir. államvasutak üzletvezetőségének (I. osztály) Zágráb» legkésőbb 1892. évi augusztus hó 16-ig beterjessék, minthogy az ezen határidőn túl beérkező folyamodványok figyelembe vételn; nem fognak.

Mindazon pályázók, kik a magyar nyelven kívül a horvát nyelvben is jártasak, az üzletvezetőség központjában üresedésben levő állások betöltésénél egyéb pályázókkal szemben előnyben részesülnek.

Zágráb, 1892. június hó 12-én.

Az üzletvezetőség.

M. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetősége. 13725. sz. 582 3—3

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetősége a vonalain meglévő régibb rendszerű (t. i. nem Fairbanks rendszerű) mozgosítható mérlegek és hidmérlegek fontartásának, valamint az ezekhez tartozó vas-súlyok javításának 1892. évi szeptember hó 1-étől 3 évre való biztosítása iránt ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A szerződési tervezet, a pályázati feltételek, a mérlegek és súlyok kimutatása, valamint az ajánlati minta Budapesten a m. kir. államvasutak pest-déli üzletvezetősége I. osztályában a hivatalos órák alatt, reggeli 8 órától délután 2 óráig, vasár és ünnepnapokon 9-től déli 12 óráig megtekinthetők és megszereshetők.

Az ajánlatok ugyanott legkésőbb folyó év augusztus hó 10-ének déli 12 óráig posta útján téríti vevény mellett nyújthatók be.

Minden ajánlat ivenként 50 kros magyar bélyeggel ellátva, lepecsételve és a következő elirással látandó el: «Ajánlat mérlegek és súlyok fontartása és javítása tárgyában 13725. számhoz.»

Ajánlatok az összes mérlegekre együttesen teendő a súlyok javítására azonban külön ajánlat is benyújtható.

A 300 frtnyi bánatpénz a m. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetősége gyűjtőpénztáránál vagy készpénzben, vagy a pályázati feltételekben felsorolt állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb az ajánlati tárgyalást megelőző napon azaz augusztus 9-én déli 12 óráig leteendő, vagy posta útján is beküldhető.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régebb utolsó és a névértéket meg nem haladó napi árfolyam szerinti értékben számíthatnak. Távirati uton tett vagy elkésve érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Budapest, 1892. június hó,

Az üzletvezetőség.

14551 | 892. sz. Aradvármegye alispánjától.

Árlejtési hirdetés.

Aradvármegye törvényhatósága Aradon, egy lovassági laktanyát épített, s ennek munkálatai 600.000 frtnyi összeggel vannak költségelírányozva.

Ezen építkezési munkákat foganatosításának biztosítása céljából **folyó 1892. évi augusztus hó 29-ikének d. e. 10 órájára,** az alispáni hivatal helyiségeibe, **zárt ajánlati versenytárgyalás** hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkákat végrehajtásának elvégzésére vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig Aradvármegye alispáni hivatalához annyival is inkább beadni igyekezzenek, mivel a későbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek Aradvármegye alispáni hivatalánál kitéve vannak és megtekinthetők. A feltételek közül, tájékoztatás végett kiemeltetik, hogy az ajánlatok az egész munkacsoportra együttesen teendők, hogy továbbá az építkezésnek 1894. évi augusztus hó 15-ig kell befejezéstnie s hogy végre az ajánlkozók 25.000 frtnyi bánompénzt kötelesek a vármegye pénztáránál előzetesen letenni.

Aradon, 1892. évi július hó 29-én.

Szathmáry Gyula,

593 1-3

alispán.

Jegyző-segéd.

Egy a jegyzői teendőkben jártas egyén, ki a **román nyelvet** is beszéli, évi 200 frt fizetés — a ruhamosás és ágyneműn kívül — teljes ellátás mellett azonnal alkalmazást kaphat. — Szorgalmához és megbízhatóságához képest mellékjövdelemben is részesítem.

KÖRJEJYZŐSÉG

Nagy-Halmagy, 1892. évi július hó 28-án.

Stéger Vendel,

591. 2-2

körjegyző.

11335 | 892.

578 3-3

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. k. földművelésügyi miniszteriumnak f. é. 34276. számú körrendelete nyomán ezennel közhírre tétetik, hogy az osztrák-magyar monarchiából származó élő juhoknak Bajorországon való átvitele megengedett.

Az átvitel a hét bármelyik napján, s az osztrák-bajor határon levő valamennyi vasuti határállomáson át történhetik.

Arad, 1892. július 21-én.

A városi tanács.

91470 | 92. sz.

Magy. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény

darabos és kockaszén szállítása iránt.

A m. kir. államvasutak alkalmazottai magán szükségletének részbeni fedezésére, valamint személykocsik és hivatalos helyiségek fűtésére a jövő 1893. évi január hótól egy, esetleg három évi időtartamra évenként szükséges mintegy 32000 azaz harminckétezer tonna darabos vagy kocka szén szállítása iránt nyilvános pályázatot hirdettünk a következő feltételek mellett:

1. A fent kitüntetett mennyiség csak megközelítő előirányzatot képez, minél fogva az a liquit, barna és kőszén szállítást tárgyzó 65465 | 92. számú különleges feltételek 5. §-a értelmében egy negyedrésszel általunk szabad tetszésünk szerint felelhetők vagy leszállíthatók. Fentartjuk magunknak a jogot, hogy a fentebb kitüntetett évi mennyiség szállítását egy, esetleg három évi időtartamra is biztosíthatjuk, ha t. i. ezen hosszabb időre történő kötés által előnyösebb árak érhetőek el.

2. A szállítás egyébként az anyagok szállítására vonatkozó 129381 | 91. számú általános és a liquit, barna és kőszénre vonatkozó 65465 | 92. sz. különleges feltételek alapján eszközözendő.

Ezen szállítási feltételek a pályázati határidőig a m. kir. államvasutak anyag- és leltár-be-szerzési szakosztályánál (Budapest VI. ker. And-

rassy-ut 75, sz. II. emelet) és az üzletvezetőségknél naponként a hivatalos órákban megtekinthetők, vagy a budapesti nyomtatványtráunknál a megállapított ár előzetes lefizetése mellett posta útján megszerezhetőek. Az általános feltételekért 25 kr., a különleges feltételekért 15 kr. fizetendő.

Mindegyik ajánlóról feltételeztetik, hogy a fennebbi feltételeket jól ismeri és azokat a mennyiben jelen hirdetmény folytán változást nem szenvednek, egész terjedelmükben elfogadja.

3. A fent kitüntetett szénmennyiség a szükséghez képest havi részletekben még pedig tül-nyomó részben a téli hónapokban szállítandó és az időnkénti tényleges havi szükséglet mindég a megelőző hó második felében fog megengedtetni.

4. Ujabb képződésű barna szén (liquit), valamint az oly tulajdonsággal bíró szén, mely a tüzelésnél összesül s ez által az égési folyamatot meggátolja, a tüzet eloltja, tekintetbe nem vétetik.

5. A szállítás a magy. kir. államvasutak valamely állomására bérmentve eszközözendő és a beszállítási hely az ajánlatban pontosan kitéendő, megjegyeztetik, hogy a szén a különleges feltételek 6. §-a értelmében a megállapított szállítási helyen vasuti vagonokba rakva adandó át.

6. Az ajánlatban mindez kétséget kizáró módon megnevezendő azon bánya, hol az ajánlott szén termeltetni fog és fentartjuk magunknak a jogot, hogy kiküldött közegek által arról bármikor meggyőződést szerezessünk.

7. Mindazon czégek, melyek mindaddig nem állottak szállítási viszonyban a m. kir. államvasutakkal, tehát előttünk ismeretlenek szállítási képességüket és megbízhatóságukat igazoló kereskedelmi kamarai bizonyítványt tartoznak az ajánlathoz csatolni.

8. Az ajánlatban határozottan kitéendő, hogy az ajánlott szén hazai vagy külföldi származású-e? A belföldinek jelzett szén akkor fog hazai származásának tekintetni, ha ez azon kereskedelmi és iparkamara által kiállított bizonyítvánnyal igazoltatik, a melynek kerületében a termelési hely fekszik.

9. Az ajánlatban kitéendő, hogy az ajánlott szén mily gőzfejlesztő képességgel bír, azaz hogy egy kilogramm szén hány kilogramm vizet gőzlőgtet el, továbbá az eléghetlen részek százaléka mennyisége és a calorikus érték.

10. A szénnek ára tonnánként vasuti kocsikba rakva bérmentve a m. kir. államvasutak valamely állomására szállítva és pedig külön a darabos és külön a kockaszénre nézve külön az egy és külön a három évi szállításra számokkal és betűkkel olvashatóan teendők ki, de kitéendő egyszersmind az ajánlaton a szénnek ára a vasuti kocsikba felrakva, bérmentve a termelési helyhez legközelebb eső vasuti állomásra is.

Ajánlatok, melyekben javítások és vakarások fordulnak elő, figyelembe nem vehetők.

11. Megengedtetik, hogy a fentebb kitüntetett egész mennyiségre vagy annak csak egy részére tétessék ajánlat.

12. Minden ajánló köteles kívánatunkra próbaszénrel szállítani, mely próbaszén az ajánlati ár alapján fog fizetettetni.

13. Az 50 kros magyar bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve ezen külczimmal:

„Ajánlat darabos és kockaszénre a 91470 | 92. számhoz“ 1892. évi augusztus hó 23-ának déli 12 órájáig az anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál benyújtandók, vagy posta útján beküldendők.

14. Bánatpénz gyanánt az egy évre ajánlott mennyiség értékének megfelelő 5 százalék készpénzben vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban 1892. évi augusztus hó 22-ének déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál leteendő.

Az értékpapírok a budapesti, illetőleg bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, fizennegy napnál nem régiebb utolsó napiárfolyam szerinti értékben — azonban névértéken felül sohasem — vétetnek számításba.

Az ajánlatban a megtörtént letétel megemlített, az arról nyert elismervény azonban nem csatolandó az ajánlathoz.

15. Mindegyik ajánló tartozik az általános feltételek 3. §-a értelmében ajánlatával az a felett hozandó határozatig kötelezettségben maradni, olyképen, hogy ajánlattevő ha az ellenkezőt ajánlatában világosan ki nem köti, az ajánlata fölötti határozathozatalig, azon ajánlattevő pedig, kinek ajánlata elfogadott, elfogadott ajánlata alapján a szerződés megkötéséig felelős marad.

16. Különösen figyelmeztetnek a pályázni szándékozók, hogy ezen feltételektől eltérő ajánlatok, továbbá olyanok, melyek nem a kitűzött határidőig érkeznek, vagy pótlólag vagy pedig

táviratilag tétetnek — végre oly ajánlatok, melyekre nézve az elírt bánatpénz le nem tétetett, figyelembe vétetni nem fognak.

17. A m. kir. államvasutak igazgatósága fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közt — tekintet nélkül az árra — szabadon választhasson, továbbá hogy az ajánlott mennyiségből tetszés szerinti részmennyiség szállítását engedhesse át, ha csak az illető ajánlatban az ellenkező világosan ki nem köttetik és végre hogy a cél elérésére tetszés szerint bármely más intézkedést is tehesen.

Budapest, 1892. július hó.

A m. kir. államvasutak igazgatósága.

8996 | 892.

592 1-3.

HIRDETMÉNY.

Oroszország keleti és északkeleti vidékein felmerült kolera-járvány esetleges behurocolásának megakadályozása, valamint a járvány befogadása és terjesztésére alkalmas ártalmak eltávolítása érdekében a magy. m. kir. belügyminiszteriumnak f. évi 53061. sz. a. kelt körrendelete, valamint a meghallgatott főorvos véleménye alapján a következő övrendszabályok kötetését rendelem el:

1. Vendégfogadók, korcsmárosok, magán-szállók és iparszállók tulajdonosai, egyletek és intézetek, nemkülönben magánosok, kik idegen utasoknak, iparossegédeknek, munkásoknak vagy más idegeeknek szállást adnak, kötelesek az Oroszország keleti és északkeleti vidékekről érkező utasokat a beszállás után soron kívül a kapitányi hivatalnál bejelenteni.

2. Vendégfogadók, korcsmák és több lakót magában foglaló nagy házak tulajdonosai kötelesek a trágját és szemetet az udvarukból mindennap, a kisebb házak tulajdonosai pedig minden harmadnap kihordatni, az udvart és ház elejét naponta felsöpertetni, a vízfolyókat kisépértetni és mész-tejjel kiöblítettetni.

3. Az utcára vagy folyókába szennyest vizet önteni, elhullott állatot vagy bármely állati és egyéb hulladékot kidobni a legszigorubb büntetés terhe mellett tilos.

4. Minden háztulajdonos köteles árnyékszékét, ha az egy éve nem tisztított, sürgösen kitisztíttatni, az udvarán egy kádba vizet tartani, mely 100 liter vízre 5 klg. nyers carkolsav vagy 10 klg. vasglicz felolvasztva álljon s ezen folyadékából az árnyékszékbe minden üllőhelyre 5-5 liter számítva harmadnaponként beönteni, ezsel fertőtleníttendők a szemetartó ládák és gödrök is.

5. A lakosztályok tisztán tartandók, a szobák este és reggel jól szellőztetendők.

6. Szűkudvari házak kapui kora reggeltől késő estig tárva tartandók.

7. A kutak tisztán tartandók, a mellettük netán lévő gödrös helyek tiszta földdel feltöltendők, a pocsolnyak kiszáritatandók, nehogy a küv vize a szennyest viz leszivárgása által ivásra alkalmatlanná váljék, a rosz vizű kutak használata mellőzendő s a szomszédos megjelölt jó vizű kutak vize élvezendő.

8. A mézarszékek, valamint a piaczon áruló henteszk vágótőkéi, asztalai és a mérlegek legtisztábban tartandók, megromlott húst, hamisított tejet vagy éretlen romlott gyümölcsöt, a párolásra szánt féléret-gyümölcs kivételével, üzleti helyiségekben, vagy piaczon elárusítani a legszigorubb büntetés terhe alatt tiltatik; élvezetre nem alkalmas tápszerek eldoboztatni és megsemmisíttetni fognak.

9. Nem élő, de még friss halak árulása csak d. e. 10 óráig engedtetik meg. Az el nem árusított halak pedig már kiadott meghagyásban foglalt módon megszáritandók,

10. Bérkocsisok, fuvarosok és közuti vasut álló helyei, ugy a városban, mint a vasutnál naponta többször felséprendő, a trágja eltávolítandó és a külön kiadott utasításhoz képest naponta 4 ízben fertőtleníttendők.

Kik a jelen hirdetményben foglalt óvintézkedéseket nem foganatosítják, kihágást követnek el és az 1876. évi XIV. t.-cz. 7. §-ban elírt pénzbírsággal fognak sújtatni.

Az óvintézkedések foganatosításának ellenőrzésére az összes rendőri személyzet utasíttatik.

Arad, 1892. július hó 27-én a kapitányi hivatal mint I-ső foku egészségügyi hatóság.

Sarlot Domokos, főkapitány.